

**Záznám z 7. jednání Pracovní komise
předsedy Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí
ke střetu zájmů**

konané dne 30. 3. 2023 od 9:00 do cca 12:00 prezenčně v budově Ministerstva spravedlnosti,
Vyšehradská 16, Praha 2, místnost č. 108

Přítomní členové a náhradníci: 8
Usnášeníschopnost: 5

Přítomní členové:

JUDr. Jiří Kapras – předseda, Ministerstvo spravedlnosti
Mgr. Kateřina Maršálková – Ministerstvo spravedlnosti
Ing. Bc. Miroslav Veselý – Ministerstvo vnitra

Omluvení členové s náhradou:

Mgr. Martin Čech – Ministerstvo pro místní rozvoj
→ *náhradník Mgr. Janusz Konieczny – Ministerstvo pro místní rozvoj*
Mgr. et Mgr. Lukáš Kraus – Frank Bold Society
→ *náhradník Mgr. Věnek Bonuš – Frank Bold Society*
Mgr. Lenka Svobodová – Oživení
→ *náhradník Mgr. Marek Zelenka, LL.M. – Oživení*
Mgr. Radka Vladyková – Svaz měst a obcí ČR
→ *náhradnice Mgr. Ivona Mottlová – Svaz měst a obcí ČR*
Ing. Milena Widomská, Ph.D., MBA – Ministerstvo financí
→ *náhradník Mgr. Stanislav Bureš – Ministerstvo financí*

Omluvení členové:

Ing. Josef Bartoněk – Sdružení místních samospráv
Mgr. Ladislav Hejlík – Úřad pro ochranu osobních údajů
Bc. Martin Půta – Asociace krajů ČR
Mgr. Marcel Wohlgemuth – Ministerstvo vnitra

Hosté:

Mgr. Jan Dupák – Transparency International Česká republika
Mgr. Bc. Dalibor Fadrný – Ministerstvo spravedlnosti
Ing. Iveta Korbelová – Ministerstvo spravedlnosti
Mgr. Kristína Král – Ministerstvo spravedlnosti
Mgr. Ing. Tereza Krupová, Ph.D. – Ministerstvo spravedlnosti
Mgr. Iveta Mikulášová – Ministerstvo spravedlnosti
Tomáš Münzberger - Oživení
Mgr. Jan Nevyjel – Úřad vlády ČR

Průběh jednání:

1. Zahájení jednání

Jednání zahájil předseda pracovní komise **Jiří Kapras**, přivítal přítomné a informoval o usnášeníschopnosti. Seznámil přítomné s důvody pauzy mezi posledním jednáním a informoval přítomné o renominaci členů pracovní komise. Dotázal se, zda jsou námitky k rozeslanému programu, následně byl program jednomyslně schválen.

Schválený program jednání:

1. Zahájení
2. Vystoupení ministra pro legislativu a předsedy Legislativní rady vlády JUDr. MgA. Michala Šalomouna, Ph.D.
3. Aktuální informace o novelizacích v oblasti střetu zájmů
4. Plán činnosti Pracovní komise na rok 2023:
  - Vyhodnocení srovnávací studie.
  - Analýza identifikace problémů v současném zákoně o střetu zájmů.
  - Diskuze o možné podobě návrhu nového zákona o střetu zájmů s reflexí rozsudku SDEU C-37/20 a C-601/20
5. Různé

2. Vystoupení ministra pro legislativu a předsedy Legislativní rady vlády JUDr. MgA. Michala Šalomouna, Ph.D.

Jiří Kapras omluvil **Michala Šalomouna** z účasti na jednání pracovní komise.

3. Aktuální informace o novelizacích v oblasti střetu zájmů

Jiří Kapras informoval přítomné o sněmovním tisku č.110, který se dotýká oblasti zadávání veřejných zakázek, poskytování dotací a vlastnění medií (viz §4a ,4b ,4c) a změny v něm obsažené cílí na lepší vymahatelnost a aplikovatelnost zákazů. Nově se již nebude využívat koncept ovládnutí při zjišťování střetu zájmů. Cílem bude opírat se o údaje z evidenci skutečných majitelů. V sněmovním tisku č.249, který prošel třetím čtením, nebylo podpořeno přesunutí §4b do zákona o veřejných zakázkách. **Jan Nevyjel** doplnil, že se zde jednalo o obavu z možných obstrukcí. **Jiří Kapras** dále sdělil, že novelizace cílila na implementaci evropské směrnice a aktuálně se řeší pozměňovací návrh senátu, který by měl obsahovat zákaz poskytnou zakázku společnosti jejímž skutečným majitelem je člen vlády nebo vedoucí ústředního správního úřadu jiného, než je ministerstvo. Poukázal na kolizi zákona o střetu zájmů a zákona o zadávání veřejných zakázek, ve věci důvodů pro vyloučení uchazeče ze zadávacího, které obě úpravy stanovují. K této kolizi se vyjádřil Nejvyšší soud, opozice však namítla rozpor s evropskými zakázkovými směrnici a rozsudkem Soudního dvora Evropské unie.

Změnám, které se týkají §4c, se věnuje sněmovní tisk č. 312, který novelizuje zákon o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, a po pozměňovacím návrhu také zákon o střetu zájmů, ve věci svěřením nové působnosti, Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí, při kontrole zákazu dle §4a a §4c.

Změny, které prošly legislativním procesem a novelizují zákon o střetu zájmů:

- Zákon č.180/2022, který adaptoval zákon o střetu zájmů dle požadavků Ústavního soudu, ve věci zobrazení oznámení veřejných funkcionářů

po předchozí žádosti, dále novela obsahuje vyjmutí skupiny neuvolněných funkcionářů z dosahu zákona o střetu zájmů

- Zákon č. 112/2018 Sb., kterým byl novelizován zákon o střetu zájmů, ve věci propojení Centrálního registru oznámení s katastrem nemovitostí, jež by mělo veřejným funkcionářům usnadnit vyplňování vstupního oznámení

Jiří Kapras ozřejmil na dotaz, že této věci se věnuje judikatura Ústavního soudu, která apeluje, aby byla interpretace striktní, doslovná a šetřila se zde právní jistota a nedocházelo tak k svévolnému rozšiřování kategorie povinných osob. Sdělil, že je zde nutné naplnit podmínku pozice veřejného funkcionáře a výkon rizikových činností. Dále doplnil k novele zákona č.180/2022, že je zde nově pro politiky omezeno nakládání s údaji z majetkových priznání, pouze pro zjišťování porušení povinnosti veřejného funkcionáře.

Jan Dupák reagoval na slova **Jiřího Kaprase** a sdělil, že v případě, kdy jsou data zpřístupněna, neměla by pak být nijak omezena v nakládání. Uvedl, že toto omezení může odrazovat od zjišťování informací o porušení povinností veřejného funkcionáře. Sdělil pochyby o praktické vymahatelnosti v případě, kdy osoba nebude schopna identifikovat povinnost jejíž porušení zkoumá.

Jiří Kapras vyjádřil souhlas s případnou nevymahatelností. Poukázal na formulaci nálezu Ústavního soudu (sp. zn. Pl. ÚS 38/17) „*Má-li být cílem nahlížení do registru prevence či odhalení střetu zájmů, resp. zvýšení důvěry veřejnosti v činnost veřejné moci, nikoli pouhé uspokojení osobní zvědavosti, či dokonce zjišťování informací pro účely nezákonné či jinak nepřijatelné...*“

Věnek Bonuš rozporoval, že majetková priznání mohou předznamenávat postoj či jednání.

Jan Nevyjel sdělil, že novinář by měl být odpovědný za zveřejněné údaje z centrálního registru, zda jsou proporcionalní a sledují legitimní účel.

Ivona Mottlová vyjádřila souhlas s omezeným nakládáním údaje veřejných funkcionářů, na základě zkušeností se zneužíváním získaných informací.

Iveta Mikulášová sdílela zkušenost s novináři, kteří si informace získali přímo od politiků nikoliv až ze zveřejněných dat.

4. Plán činnosti pracovní komise na rok 2023:

- **Vyhodnocení srovnávací studie.**
- **Analýza identifikace problémů v současném zákoně o střetu zájmů.**
- **Diskuze o možné podobě návrhu nového zákona o střetu zájmů s reflexí rozsudku SDEU C-37/20 a C-601/20**

Jiří Kapras představil Plán činnosti pracovní komise na rok 2023 a popsal jednotlivé úkoly.

- I. Vyhodnocení srovnávací studie Transparency International
  - srovnání deseti států
  - neslučitelnost funkcí – pravá inkompatibilita, neslučitelnost funkcí – nepravá inkompatibilita, přijímání darů, ochranná doba, oznámení o osobním zájmu, oznámení o činnostech a majetku regulace lobbingu

Jan Dupák v reakci na přestavení komparativní studie sdělil, že je k dispozici pro případné zodpovězení dotazů a vysvětlení. Vyzdvihl absenci regulace přijímání darů a stratifikaci veřejných funkcionářů.

Jiří Kapras poukázal na neobvyklost nezveřejňování majetkových příznání veřejných funkcionářů a zneprístupnění náhledu veřejnosti. **Jan Dupák** reagoval a zmínil Norsko, kde je přístupné daňové příznání, společně s Itálií a Polskem.

Jan Dupák, Jiří Kapras a **Ivona Mottlová** vedli diskusi na téma podávání oznámení v menších obcích, stratifikace veřejných funkcionářů a vývoj problematiky oznámení v budoucí letech.

Janusz Konieczny vznesl dotaz na výskyt situace, v srovnávaných zemích, kdy se veřejní funkcionáři ve střetu zájmů mohou účastnit hlasování. Dále se tázal na úpravu §4a, §4b, §4c v ostatních zemích a vymahatelnost práva.

Jan Dupák odpověděl, že povinnost podávat oznámení o střetu zájmů je běžná a zákaz hlasování není v žádné právní úpravě z komparovaných zemích obsažen. **Jan Kapras** doplnil, že tento zákaz se vyskytuje v Norsku.

Miroslav Veselý poznamenal, že vyloučení osoby z hlasování by bylo v ČR problematické. **Jiří Kapras** podpořil tvrzení a vyloučil obsah zákazu v české právní úpravě. **Jan Nevyjel** a **Jan Dupák** vyjádřili souhlas s tvrzením.

Jan Dupák sdělil, že problematika §4a, §4b, §4c je oproti ostatním zemím v ČR přísnějšího rázu. K vymahatelnosti sdělil, že nejlépe v hodnocení vychází Kanada, Chorvatsko, Francie a zásadní pro vymahatelnost jsou zřízené samostatné a nezávislé instituce, které se střetu zájmu věnují.

Jiří Kapras vyzdvihl Francii a její úřad, který by mohl být pro ČR inspirací.

Marek Zelenka reagoval na dotaz **Janusze Konieczny**, týkající se inspirativních předpisů zahraniční praxe střetu zájmu v zakázkách a doporučil slovenskou úpravu zákona o zakázkách. Dále připomněl úpravu v Chorvatsku, kde jsou osoby ve funkci omezeny na dodavatelských právech.

Jiří Kapras doplnil, že v Chorvatsku je řešena přímá majetková účast člena vlády v jakékoliv společnosti s omezením účasti do 5 %, po překročení je povinen převést na osobu blízkou. **Jan Dupák** navázal na slova **Jiřího Kaprase** a doplnil, že v územní samosprávě je po překročení 5% povinnost oznámit skutečnost zastupitelstvu.

II. Analýza identifikace problémů v současném zákoně o střetu zájmů

- institut „slepého svěřenského fondu“ (blind trust)
- příprava novely zákona o střetu zájmu
- ustanovení v 4a, §4b, §4c
- problematika zpřístupňování majetkových příznání v závislosti na významu zastávané funkce
- oznamovací povinnost

Jiří Kapras sdělil, že zpracovatelem analýzy bude MSp.

Věnek Bonuš apeloval, aby se komise v případě novely věnovala komplexní reflexi a přípravě komplexní úpravy.

Jan Dupák poznamenal vliv hodnocení GRECO. Dále zmínil, že některé problémy zákona o střetu zájmů budou vyžadovat řešení významnějších politických otázek.

Ivona Mottlová zmínila, že je v budoucnu možná diskuse v rámci Svazu měst a obcí ČR týkající se slučování funkcí.

Jiří Kapras zmínil, že ani v ostatních státech není zákaz kumulace obvyklý.

Jan Dupák zopakoval potřebu úpravy kumulace funkcí a přijímání darů.

Miroslav Veselý poznamenal, že ve státní správě instituce funguje a obsahuje nástroje pro řešení.

Jiří Kapras zdůraznil podstatu kontextu nežli konkrétně danou maximální hodnotu.

III. Diskuze o možné podobě návrhu nového zákona o střetu zájmů s reflexí rozsudku SDEU C-37/20 a C-601/20

Jiří Kapras společně s **Janem Nevyjelem** navrhli změnu formulace úkolu na „Diskuze o možné podobě návrhu nového zákona o střetu zájmů“ a spojení s úkolem II.

5. Různé

Stanislav Bureš informoval, že MF odbor zakázek se na jednání zaměří na §44 zákona o zadávání veřejných zakázek, a výsledkem by mohlo být zmapování praxe/zpracování metodiky.

Jiří Kapras na závěr zopakoval nutnost renominace, nominace nových členů a požádal o zaslání návrhů na email. Následně poděkoval přítomným za účast a ukončil jednání.